

A. E. VAN VOGT

BARBARUL

(din volumul Cartea lui Van Vogt) – 1972

În adresa inițială către patronat, după întoarcerea de pe Venus, Tews spusese printre altele: „E dificil pentru noi să ne dăm seama, dar orașul Linn a rămas acum fără un dușman redutabil. Adversarii noștri de pe Marte și Venus, fiind învinși decisiv de armatele noastre în ultimele două decenii, ne aflăm acum într-o poziție istorică unică: suntem singura mare putere din lumea oamenilor. Pare inevitabilă o perioadă nelimitată de pace și reconstrucție creatoare”.

S-a întors la palat având încă în urechi ovațiile patronilor și într-o dispoziție de profund triumf. Spionii lui îi raportaseră că patronii îi atribuiseră mari merite în victoria de pe Venus. La drept vorbind, războiul se desfășurase cu mult înainte de venirea lui. Și apoi, brusc, se sfârșise aproape peste noapte.

Concluzia a fost că o contribuție hotărâtoare la aceasta avusese și conducerea lui ilustră. Tews nu avea nevoie de perspicacitate ca să-și dea seama că, în asemenea împrejurări, ar putea pune în mod generos triumful pe seama lui Jerrin, și nu s-ar știrbi cu nimic bunul renume al altora.

În ciuda propriilor cuvinte către patronat, se trezi, în timp ce săptămânile curgeau liniștit, din ce în ce mai uluit de realitatea celor spuse: nici un dușman. Nimic de care să se teamă. Chiar și acum, i se părea greu de crezut că universul aparținea orașului Linn; și că, în calitate de lord consilier, dispunea de propriul său domeniu, într-o funcție de mare autoritate asupra mai multor supuși decât orice alt om.

Era un conducător devotat, desigur, s-a liniștit el grăbit, renegând mândria de moment. Vedea în mod clar marile fapte bune care ar reflecta gloria Linn-ului și epoca de aur a lui Tews. Viziunea era atât de nobilă și inspirată încât, pentru mult timp, se mulțumi numai să se joace cu planurile mărețe, nebuloase și nu întreprinse absolut nimic.

A fost informat imediat ce Clane s-a întors de pe Venus. Curând a primit un mesaj de la el:

Excelenței sale, Lord consilier Tews, Stimate unchi, Aș vrea să te vizitez și să-ți descriu rezultatul câtorva convorbiri între fratele meu Jerrin și mine, legate de pericolele potențiale pentru imperiu. Ele nu par grave, dar noi suntem deopotrivă de preocupați de preponderența sclavilor față de cetățenii de pe

pământ și suntem supărați datorită nerecunoașterii situației prezente de către popoarele de pe lunile Jupiter și Saturn.

Din moment ce acestea sunt singurele pericole pe care le întrevădem, cu cât mai repede vom analiza fiecare aspect al problemei, cu atât mai siguri vom putea fi că soarta Linn-ului se va afla sub controlul unei acțiuni inteligente și că acesta nu va mai fi guvernat pe viitor de oportunism, care a fost pentru atât de multe generații principalul element de guvernare.

Nepotul tău ascultător, Clane.

Scrisoarea l-a iritat pe Tews. I s-a părut intrigantă. I-a adus aminte de controlul asupra orașului Linn și că viitorul glorios pe care îl preconiza pentru imperiu nu era împlinit, că de fapt nepoții lui ar putea să ceară compromisuri care ar umbri frumusețea unei victorii pe care numai el o putea bănuși. Totuși, răspunsul lui a fost diplomatic.

Dragul meu Clane, A fost o plăcere să primesc vești de la tine și, de îndată ce mă voi întoarce de la munte, voi fi încântat să te primesc și să discutăm toate aceste chestiuni, până la capăt, fără compromisuri. Am dat instrucțiuni diferitelor departamente să adune date, ca atunci când ne vom vedea să putem discuta pe baza faptelor.

Tews, lord consilier.

În realitate, dăduse instrucțiuni și ascultase efectiv o prezentare sumară a unui înalt funcționar care era expert în ce privește situația de pe lunile lui Jupiter și Saturn. Acestea erau locuite de triburi în variate stadii de cultură primitivă. Rapoartele recente, spicuite din interogatoriile primitivilor (barbarilor) și de la negustorii din Linn, care vizitaseră anumite porturi de intrare, indicau că vechiul joc al intrigii și crimei printre șefii de trib care urmăreau puterea, continuau încă.

Liniștit, în ciuda convingerii sale anterioare, că situația era exact cum fusese descrisă, Tews plecă în vacanță la munte cu o suită de trei sute de curteni și cinci sute de sclavi. După o lună, era încă acolo când veni al doilea mesaj de la Clane.

Milostive lord consilier Tews, Răspunsul la mesajul meu a fost o mare ușurare pentru mine. Mă întreb dacă aș putea și în continuare să abuzez de bunele tale oficii și să-i pun pe șefii de departament să determine câți sunt încă aici și unde sunt concentrați. Motivul pentru această anchetă este că am descoperit executarea subită a câtorva dintre agenții mei din Europa – marea lună a lui Jupiter, executați acum mai bine de un an, și că de fapt informațiile mele din teritoriu se bazează pe rapoarte, toate mai vechi de doi ani și extrem de neclare. Se pare că acum aproape cinci ani un nou lider a început să unifice Europa; și rapoartele agenților mei – acum când analizez datele furnizate de ei – devin mai puțin clare pe lună ce trece. Bănuiesc că am căzut victimă unei propagande pregătite cu atenție. Dacă așa stau lucrurile, faptul că cineva a fost destul de perspicace să-mi intercepteze canalele de informație, mă îngrijorează.

Desigur, acestea sunt numai bănușeli, dar pare indicat să-i punem pe oamenii tăi să facă cercetări, ținând cont permanent că este posibil ca sursele informațiilor actuale să fie îndoielnice.

Al dumitale servitor și nepot credincios, Clane.

Referirile la agenții „mutației” i-au trezit amintiri neplăcute lui Tews, care trăia într-o lume de spioni. Presupun – se gândea el posomorât – că și acum se face propaganda împotriva mea, deoarece sunt în vacanță. Oamenii nu-și pot da seama ce planuri mărețe punem la cale pentru stat în timpul așa-numitei mele călătorii de plăcere.

Se întrebă dacă, dând publicitate seriei de declarații despre un viitor grandios, nu ar putea să le rețeze criticele.

Iritarea lui dură o zi, apoi reciti scrisoarea lui Clane și se hotărî că era de dorit să abordeze totul în mod diplomatic și cu calm. Era necesar să se afle în situația de a spune că luase fără excepție măsurile de prevedere cele mai ferme, împotriva oricărei eventualități.

Dădu instrucțiunile necesare, îl informă pe Clane că făcuse întocmai și apoi începu să analizeze serios situația care ar apărea când Jarrin s-ar întoarce de pe Venus, după șase sau opt luni, pentru a-și primi triumful. Propria lui întoarcere de pe Venus nu-l mai mulțumea. Nepoții lui intenționau să se amestece în afacerile statului și, într-adevăr, ambii aveau dreptul legal să fie consilieri ai guvernului. Fiecare, în conformitate cu legea, avea un vot în consiliu în ce privește afacerile de pe Linn, deși niciunul nu putea să se amestece în mod direct în administrație.

Presupun – Tews recunoștea în sinea lui cu părere de rău – că nepotul meu Clane se află în deplinătatea drepturilor sale; dar își aminti de-o vorbă de-a mamei lui:

— Este un bărbat neînțelept acela care își exercită drepturile. Răse schimonosit.

În acea seară, exact înainte de a se duce la culcare, Tews avu o sclipire de fină intuiție: Iar alunec pe panta suspiciunii – aceleași temeri care m-au tulburat când mă aflam pe Venus. Mă aflu sub influența atmosferei acestui palat detestabil.

Personal se simțea incapabil de gânduri mârșave și accepta prezența lor la alții – își spuse – cu cel mai mare dezgust, și numai datorită intereselor statului.

Sentimentul datoriei – iată adevăratul imperativ sub care acționa – era lucru cert. Recurgea la motivația aceasta – era nevoit s-o recunoscă – în intrigi și comploturi, chiar dacă cel mai mărunț indiciu de intrigă îl revolta.

Conștiința propriei sale integrități îl liniști din nou pe Tews. La urma urmei, se gândi el, pot fi indus în eroare câteodată, dar nu mă pot înșela dacă rămân veșnic vigilent la pericolele din alte surse. Iar o mutație care se bazează pe cunoștințe și arme științifice este o chestiune despre care eu, ca apărător al statului, trebuie să iau act.

Acordase o atenție considerabilă armelor de care văzuse că făcea uz Clane pe Venus. Și, în timpul zilelor care urma, ajunse la concluzia că trebuie să treacă la acțiune. Continua să-și spună cât de revoltător era să facă asta, dar în final îl înștiință pe Clane:

Dragul meu nepot, Deși nu te-ai simțit cu adevărat îndreptățit să ceri protecția la care rangul și valoarea activității tale îți dau dreptul, sunt sigur că

vei fi fericit să auzi că statul este pregătit să asigure protecția materialului pe care l-ai recuperat din subteranele zeilor și din alte surse antice.

Locul cel mai sigur pentru tot acest material se află la reședința ta din Linn. În consecință, voi asigura fonduri pentru a transporta în oraș orice asemenea echipamente de care dispui, de pe proprietatea ta de la țară. O unitate de pază va sosi acolo într-o săptămână, cu transport adecvat, și o altă unitate de pază va începe serviciul chiar azi la reședința ta din oraș.

Căpitanul gărzii, răspunzător desigur în fața mea, îți va garanta bineînțeles toate facilitățile pentru desfășurarea muncii tale.

Este o plăcere pentru mine, dragul meu Clane, să-ți asigur această protecție prețioasă dar binemeritată.

Cândva, dar într-un viitor nu prea îndepărtat, aș vrea să am privilegiul unui turneu personal, ca să pot vedea cu ochii mei ce bogății se află în colecția ta, cu scopul de a le găsi utilizări ulterioare, spre bunăstarea generală.

Cu cele mai cordiale urări, Tews, lord consilier.

Cel puțin, se gândi Tews, după ce expedie mesajul și dădu ordinele necesare forțelor armate, pentru moment materialul va fi adunat într-un singur loc. Ulterior, un control mult mai riguros este oricând posibil – nu că n-ar fi vreodată necesar, desigur.

Pur și simplu conducătorul înțelept elabora planul pentru orice eventualitate. Până și acțiunile celor mai dragi rude pot fi examinate obiectiv.

Imediat află că nepotul său Clane nu se opusese planului său și că materialul fusese transportat la Linn fără incidente.

Se afla încă la palatul din munți al familiei Linn când sosi a treia scrisoare de la Clane. Deși scurtă, era un document social important. Introducerea preciza:

Unchiului nostru, lord consilier:

Ținând seamă de opinia lordului Jerrin și a lui Clane Linn că există în linn o preponderență periculoasă a sclavilor și că într-adevăr starea de sclavie este cu totul indezirabilă într-un stat sănătos, se propune prin urmare ca lordul consilier Tews, în timpul guvernării sale, să stabilească, drept regulă de urmat pentru generația viitoare, următoarele principii: 1. Toate ființele umane care respectă legile au dreptul la un control neîngrădit al propriilor lor persoane.

2. Acolo unde nu se obține controlul neîngrădit, acesta va fi atribuit individului în mod progresiv, primele două măsuri intrând în vigoare imediat.

3. Prima măsură prevede că nici un sclav nu va fi pedepsit fizic, pe viitor, decât printr-un ordin al tribunalului.

4. A doua măsură prevede ca pe viitor ziua de muncă a sclavului să nu depășească zece ore.

Celelalte măsuri schițau o metodă de eliberare treptată a sclavilor, urmând ca până în douăzeci de ani numai incorigibilia să nu fie „liberi”, și toți aceștia să fie controlați de statul însuși în conformitate cu legile prin care fiecare este tratat „ca individ”.

Tews citi documentul cu uimire și amuzament. Își aminti de o altă vorbă de-a mamei lui: „Nu-ți face griji din cauza idealiştilor. Mulțimea le va tăia

beregățile la momentul potrivit”. Starea de amuzament dispăru repede. Băieții ăștia se amestecă cu adevărat în afacerile statului chiar în Linn, care este izolat în provincia lor. Fiindcă vara era pe sfârșite, se pregăti să se întoarcă în oraș. Tews, încruntat, analiză amenințarea „pentru stat” care – i se părea – se înălța cu viteză alarmantă.

În cea de-a doua zi după întoarcerea lui în Linn, primi o altă scrisoare de la Clane. Acesta îi solicita o audiență pentru a discuta „acele probleme legate de apărarea imperiului, despre care departamentele tale au strâns informații”.

Ce l-a infuriat pe Tews în privința scrisorii a fost că mutația nu-i dădea nici măcar răgazul să se aranjeze după întoarcere. Era adevărat că activitatea de reculegere nu-l angaja – dar era o chestiune de politețe față de funcția pe care o deținea. Tews hotărî într-un acces de mânie rece că îndârjirea lui Clane purta toate semnele unei insulte întreținute, intenționate.

Trimise o notă tăioasă, ca răspuns, ce declara pur și simplu:

Dragul meu Clane, Te voi înștiința de îndată ce mă voi elibera de problemele presante ale administrației. Te rog așteaptă vești de la mine.

Tews.

În noaptea aceea dormi convins că luase în sfârșit o atitudine fermă și că sosise timpul pentru așa ceva.

Se trezi la știrea dezastrului.

Singurul avertisment a fost o licărire de metal oțelită pe cerul dimineții, devreme. Invadatorii se năpustiseră asupra orașului Linn în trei sute de nave spațiale. Trebuie să fi spionat dinainte locurile, pentru că au aterizat în forță, în părțile care erau înțesate cu gârzi și la principalele cazărmi ale escadroanelor de artilerie din interiorul orașului. Din fiecare navă debarcară două sute și ceva de bărbați.

— Șaizeci de mii de soldați!

— Spuse lordul consilier Tews după ce studie rapoartele. Dădu instrucțiuni pentru apărarea palatului și trimise un porumbel voiajor la cele trei legiuni cantonate în taberele din afara orașului, ordonând ca două dintre ele să atace când vor fi pregătite. Și apoi se așeză palid, dar potolit, urmărind spectacolul de la fereastra care dădea în întinderea încețoșată a orașului Linn propriu-zis.

Totul era confuz și ireal. Majoritatea navelor invadatoare dispăruseră în spatele marilor clădiri. Câteva stăteau în câmp, dar păreau moarte. Era greu să deslușești ce lupte aprige se dădeau în vecinătate. La ora nouă sosi un mesager din partea lady-ei Lydia:

Dragă fiule, Ai vreo veste? Cine ne atacă? Este un atac restrâns, sau o invazie a imperiului? L-ai contactat pe Clane?

L.

A fost adus primul prizonier, în timp ce Tews privea încruntat la propunerea dezagreabilă de a cere sfatul rudei sale. Era ultima persoană pe care dorea să o vadă. Prizonierul, un uriaș cu barbă, a mărturisit cu mândrie că era din Europa, una din lunile lui Jupiter, și că nu-i era teamă nici de oameni, nici de zei. Dimensiunile bărbatului și curajul fizic evident l-au înfiorat pe Tews. Dar concepția lui naivă despre viață l-a consolată. Următorii prizonieri

aveau trăsături fizice și psihice asemănătoare. Și astfel, cu mult înainte de amiază, Tews avea o imagine rezonabil de clară asupra situației.

Era vorba despre o invazie barbară din Europa. Scopul ei era evident, numai jaful. Dar dacă nu acționa cu repeziciune, Linn ar fi fost în câteva zile jefuit de bogățiile adunate de-a lungul veacurilor. Comenzi sângeroase ieșeau de pe buzele lui Tews. Treceți pe toți prizonierii prin sabie. Distrugeți-le navele, armele și hainele. Nu lăsați nici o urmă a prezenței lor, ce a poluat orașul etern.

Dimineața își urma cursul ei lent. Tews se gândi să facă un tur de orizont al orașului, escortat de cavaleria palatului. A abandonat planul când și-a dat seama că ar fi fost imposibil să trimită rapoarte, dacă erau în marș. Din același motiv nu-și putu transfera cartierul general într-o clădire mai puțin vizibilă. Chiar înainte de amiază ajunsese raportul de ieșire din încercuire, care preciza că două din cele trei legiuni, cantonate în tabere, atacau în forță la porțile principale. Veștile l-au calmat.

Începu să gândească în termenii unor informații mai largi și mai importante despre ceea ce se întâmpla. Și-a amintit cu neplăcere că departamentele lui erau probabil în posesia unor informații pe care – zorit de Clane – le solicitase cu câteva luni în urmă. În grabă, chemă câțiva experți și se așază posomorât, în timp ce fiecare din oameni spunea ce aflase.

De fapt, existau o groază de date. Europa, marea lună a lui Jupiter, fusese locuită din timpuri legendare de triburi care se certau fioros. Atmosfera sa vastă se spune că a fost creată artificial, cu ajutorul zeilor atomului de către oamenii de știință din epoca de aur. Ca orice atmosferă artificială, ea conține o mare proporție de gaz, teneol, care primește lumina solară dar nu permite degajarea unei cantități mari de căldură în spațiu.

Începând cu aproximativ cinci ani în urmă, călătorii începuseră să întocmească rapoarte despre un conducător, numit Czinczar, care unifica, fără milă, toate fracțiunile rivale ale planetei într-o singură națiune. Pentru un timp a fost un teritoriu atât de periculos, că negustorii aterizau numai în porturile de intrare specificate. Informația pe care o primiseră era că încercarea lui Czinczar de unificare eșuase. După aceea, contactul devenise din ce în ce mai confuz, și era clar pentru Tews, care asculta, că noul conducător reușise de fapt în cuceririle lui și orice cuvânt care contrazicea acea afirmație era propagandă. Vicleanul Czinczar pusese stăpânire pe mijloacele de comunicație și manipulasă, în timp ce își consolida poziția printre forțele barbare ale planetei.

Czinczar. Numele avea o cadență sinistră, un inel de violență dezlănțuită, un zângănit aspru, metalic. Dacă un asemenea bărbat și adepții lui ar scăpa cu măcar o parte din averea care se putea strânge din Linn, sistemul solar locuit s-ar face ecoul acestei isprăvi. Guvernul lordului consilier Tews s-ar prăbuși ca un castel din cărți de joc.

Tews ezita. Avea un plan care ar fi avut mai mulți sorți de izbândă dacă era aplicat în mijlocul nopții. Dar asta însemna să dea atacatorilor un răgaz suplimentar de câteva ore, pentru jaf. Hotărât să nu mai aștepte, expedie un ordin către a treia legiune, încă neangajată în luptă, să pătrundă în tunelul care duce în centrul palatului.

Ca măsură de prevedere, și cu scopul de a distra atenția conducătorului dușman, trimise un mesaj lui Czinczar printr-un ofițer barbar capturat. În el menționa despre nebunia unui atac care ar avea ca rezultat numai represalii sângeroase asupra Europei însăși și sugera că încă mai era timp pentru o retragere onorabilă. Toate acele intrigi erau o greșeală. Czinczar concentrase o armată mare în scopul capturării detașamentului imperial. Și așteptase, în speranța că va afla dacă lordul consilier se afla sau nu în interiorul palatului. Prizonierul eliberat, care transmisese mesajul lui Tews, îi confirmase prezența înăuntru.

Atacul în forță, care a urmat, a dus la capturarea palatului central și a tuturor celor dinăuntru și i-a surprins pe legionarii care începuseră să apară din coridorul secret. Oamenii lui Czinczar au turnat tot petrolul, din rezervoarele mari ale palatului, în coridorul înclinat și i-au dat foc.

Astfel a murit o întreagă legiune de oameni.

În noaptea aceea, o sută de nave de rezervă ale barbarilor au aterizat în spatele soldaților linneeni care asediau porțile. Și dimineața, când barbarii din interiorul orașului au lansat atacul, cele două legiuni rămase erau distruse.

Lordul consilier Tews nu știa nimic din toate astea. Craniul său fusese predat cu o zi înainte bijutierului favorit al lui Czinczar pentru a fi placat în aur linnean și transformat într-un pocal, slujind astfel la sărbătoarea celei mai mari victorii a secolului.

Vestea căderii orașului Linn fusese un adevărat șoc pentru lordul Clane Linn, care analiza registrele proprietății sale de la țară. Cu excepții nesemnificative, tot materialul său atomic era la Linn. Îi dădu drumul mesagerului care, nesăbuit, rostise cu voce tare vestea în timp ce intra pe ușa direcției de contabilitate. Apoi se așeză la birou și își dădu seama că ar fi mai bine să accepte pentru moment cifrele contabililor sclavi privind proprietatea.

În timp ce aruncă o privire prin cameră, după anunțarea amânării, i se păru că cel puțin unul din sclavi manifesta o ușurare vădită. Porunci ca omul să i se înfățișeze neîntârziat. Avea un sistem fără greș de a se purta cu sclavii, un sistem moștenit odată cu proprietatea de la mentorul său Joquin, mort de mult.

Dacă sclavii se dovedeau a fi integri, harnici, loiali, manifestând în general o atitudine pozitivă, aceasta le dădea dreptul la condiții mai bune, un program de lucru mai scurt, mai multă libertate de acțiune, după treizeci de ani dreptul de a se căsători, iar după patruzeci de ani libertatea legală. Lenea și alte atitudini negative, cum ar fi înșelăciunea, erau pedepsite prin pierderea unor drepturi. Lipsit de posibilitatea de a modifica legile pământului, Clane nu putea în momentul de față să imagineze un sistem mai bun în privința sclaviei. Și acum, în ciuda neliniștii lui personale, își dădea seama de valabilitatea preceptelor lui Joquin, așa cum se aplicau ele la o situație în care nu dispuneai de nici o dovadă imediată. Îi vorbi lui Oorag, bărbatul ce-i stârnise suspiciunea, întrebându-l dacă aceasta era justificată.

— Dacă ești vinovat și mărturisești – spuse el – vei fi degradat cu o treaptă. Dacă nu recunoști și ulterior ești descoperit vinovat, vei fi degradat cu trei trepte, ceea ce înseamnă munca fizică, după cum bine știi.

Sclavul – un om masiv – dădu din umeri și spuse în batjocură:

— Din momentul în care Czinczar va fi terminat cu voi, linneenii, vei lucra pentru mine.

— La munca câmpului – spuse tăios Clane – pentru trei luni, zece ore pe zi.

Nu era momentul să se arate milos. Un imperiu atacat nu se dă în lături de la cele mai aspre acțiuni. Orice slăbiciune se poate dovedi dezastruoasă.

În timp ce sclavul fu condus afară de către gărzi, acesta strigă o ultimă insultă peste umăr.

— Nenorocitul – spuse el – o să ajungi acolo unde îți este locul când Czinczar va veni aici.

Clane nu răspunse. Găsea drept îndoielnică ideea că noul cuceritor ar fi fost ales de soartă pentru a pedepsi pe toți răufăcătorii din Linn după cum merită. Ar dura prea mult. Și-a alungat gândul și s-a îndreptat spre ușă. Acolo zăbovi și dădu cu ochii de sclavii credincioși care stăteau la birourile lor.

— Nu vă grăbiți – spuse încet, pe un ton clar. Dacă nutriți emoții asemănătoare cu cele exprimate de Oorag, e bine să vă struniți. Căderea unui oraș, într-un atac prin surprindere, nu e semnificativă.

A ezitat El apela, și-a dat seama, la prudență, dar rațiunea îi spunea că în situațiile de mare criză oamenii nu iau în considerație toate posibilitățile.

— Sunt conștient de asta – spuse în final – nu e o plăcere prea mare să fii sclav, deși situația prezintă și unele avantaje – securitate materială, calificare gratuită. Dar cuvintele dure ale lui Oorag sunt o dovadă că slavii tineri ar fi liberi să facă ce poftesc, iar asta ar constitui un motiv de discordie, dacă nu chiar un factor revoluționar pentru comunitate. Din nefericire, e adevărat că oamenii de rase diferite pot învăța treptat să trăiască împreună.

Ieși, mulțumit că făcuse tot ce-i stătuse în putință în împrejurările date. Nu avea nici o îndoială că în sfidarea lui Oorag, întreaga problemă a unui imperiu de sclavi ieșise la lumină. Dacă Czinczar ar cuceri orice poziție importantă pe pământ, ar urma automat o revoltă a sclavilor. Erau prea mulți sclavi, mult prea mulți pentru securitatea imperiului linnean.

Afară văzu primii refugiați. Veneau lângă principalele hambare într-o varietate de scutere aeriene colorate. Pentru moment Clane le urmărea, încercând să-și imagineze plecarea lor din Linn. Era uluitor faptul că ei așteptaseră până în după amiaza celei de-a doua zile. Pur și simplu, oamenii vor fi refuzat să creadă că orașul era în pericol, deși, desigur, primii fugari ar fi putut pleca în toate direcțiile și nici să nu se mai apropie de proprietate.

Clane își reveni hotărât din reverie. Chemă un sclav și îl expedie la locul de sosire, cu ordine către gărzile personale.

— Spune-le acestor oameni, care au mijloace de transport rapid, să se miște iute. Aici, la optzeci de mile de Linn, vom avea grijă numai de cei care nu sunt sprinteni.

Pătrunse apoi grabnic în reședința oficială și-l chemă pe ofițerul comandant al trupelor sale.

— Vreau voluntari – explică el – mai ales bărbați profund credincioși, care în cea de-a doua noapte după invazie vor fi dispuși să zboare spre Linn și să aducă de acolo tot echipamentul transportabil din laboratorul meu.

Planul său, așa cum îl schițase singur în final în fața a patruzeci de voluntari, era simplitatea întruchipată. În confuzia inerentă cuceririi unui mare oraș, probabil că ar dura câteva zile înainte ca armata barbară să ocupe într-adevăr toate reședințele importante. În primele zile mai ales, dușmanii n-ar putea nimeri o casă situată, cum era a lui, în spatele unei bariere de copaci.

Dacă printr-o întâmplare nefericită, casa era ocupată, probabil ar fi fost păzită atât de slab, încât niște oameni curajoși ar putea ucide cu ușurință orice străin din incintă și astfel și-ar atinge scopul.

— Vreau să vă dezvălui – a continuat Clane – importanța acestei sarcini. După cum știți cu toții, sunt membru al ierarhiei templului. Mi s-au încredințat metalele sacre ale zeilor și echipamentul sacru, inclusiv materialul luat chiar din casele zeilor. Ar fi un dezastru dacă aceste prețioase vestigii ar cădea pe mâini necurate. Deci, eu vă cer, de cumva printr-o întâmplare nefericită ați fi capturați, să nu dezvăluiți scopul adevărat al prezenței voastre acolo. Să spuneți că ați venit să salvați proprietatea particulară a proprietarului, chiar admitând că ar fi o nesăbuintă să vă sacrificați pentru o asemenea cauză.

Grijuliu față de gărzile lui Tews, își încheie instrucțiunile astfel:

— S-ar putea ca soldații linneeni să păzească echipamentul, în care caz, dați ofițerului care are comanda unității această scrisoare.

Înmână documentul căpitanului voluntarilor. Era o autorizație semnată de Clane, cu pecetea rangului său. De la moartea lui Tews, o asemenea autorizație n-ar fi fost trecută cu vederea.

Când au plecat să se pregătească pentru misiune, Clane expedie una dintre navele particulare în orașul din preajmă, Goram, și-l întrebă pe comandantul de acolo, un prieten de-al lui, ce fel de contraacțiune se pregătea împotriva invadatorului.

— Se află oare autorități în oraș – a întrebat – care să indice că ele înțeleg acțiunile care sunt cerute din partea lor în caz de forță majoră? Sau trebuie ca vechea lege să le fie aplicată pentru început?

Răspunsul sosi în cel mai scurt timp posibil, în mai puțin de patruzeci de minute. Generalul își trecu forțele sub comanda lui Clane și-l înștiință că își expediase mesajul în fiecare oraș important de pe pământ, în numele „excelenței sale” lord Clane Linn, supraviețuitorul, cel mai de vază de pe pământ, al nobilului Tews, răposatul lord consilier care se prăpădise în fruntea trupelor sale, apărând orașul Linn în fața mârșavului și criminalului atac prin surprindere, lansat de o hoardă barbară de oameni bestiali care urmau să distrugă cea mai minunată civilizație care a existat vreodată.

Se înscria cu atât mai inspirat în aceeași notă, dar nu excesiva pălăvrăgeală, îl uimea pe Clane, ci oferta în sine și implicațiile ei. În numele lui, o armată se organiza.

După recitirea mesajului, se îndreptă spre oglinda în mărime naturală din baia vecină și se uită fix la propria imagine. Era îmbrăcat într-o robă prezentabilă, a unui om de știință al templului. Ca toate celelalte haine, stofa

cădea pe umăr ascunzând „deosebiri” neoficiale. Un observator ar fi trebuit să fie foarte perspicace ca să observe cât de atent era trasă pelerina în jurul gâtului, cât de bine era croită pentru a ascunde înclinarea corpului de la gât în jos și cât de strâns erau legate de încheieturi capetele mânelor.

I-ar lua trei luni pentru a-l înștiința pe lord Jerrin de pe Venus și patru luni pentru a ajunge la lord Draid de pe Marte, ambele planete fiind de cealaltă parte a soarelui, față de pământ. I-ar trebui aproape de două ori pe atât, să primească mesajul de la ei. Numai un membru al familiei conducătoare ar putea obține sprijinul diverselor elemente ale imperiului. Nu se auzea încă nimic despre soarta rudelor apropiate ale lordului consilier. Pe lângă asta, mai erau și femei. Rămânea lordul Clane, cel mai mic frate al lui Jerrin, nepotul răposatului conducător. În consecință, pentru cel puțin șase luni, va fi conducătorul în exercițiu în Linn.

După-amiaza celei de-a doua zile a invaziei era pe sfârșite. Nave mari începuseră să vină aducând soldați. Pe la apusul soarelui, peste o mie de oameni erau încartiruiți într-o tabără de-a lungul șoselei spre orașul Linn și pe malul râului. Aviația mică lansatoare de săgeți și navele spațiale de război pluteau pe deasupra capului iar patrulile de pedestrași erau în misiune, păzind orice încercare de a pătrunde pe proprietate.

— Drumurile erau efectiv pustii. Era prea devreme pentru gloatele din Linn care, așa cum raportau scuterele aeriene cercetase, fugeau din orașul capturat pe porțile care în plină după-amiază erau încă deschise.

În timpul ultimei zile dinaintea lăsării întunericului, patrulile aeriene au raportat că porțile se închideau una câte una și că valul de refugiați se împuțina treptat în apropierea orașului care se întuneca. Până în ultimul moment, pe cer nu se mai zărea nici un scuter aerian care transporta refugiați. Părea clar că oamenii care puteau să-și permită mașinile costisitoare erau fie în siguranță, fie așteptaseră prea mult timp, poate în speranța de a ajuta un membru absent al familiei.

La miezul nopții voluntarii plecară în misiunea lor periculoasă, în zece scutere și o navetă spațială. Ca un prim gest al noii autorități, Clane le-a sporit efectivele cu încă o sută de soldați din armată. El supraveghe plecarea navetelor, apoi se grăbi să participe la întâlnirea cu ofițerii care avuseseră timp să sosească. O duzină de bărbați se ridică în picioare în timp ce el intra. Salutară, apoi luară poziție de drepti.

Clane se opri brusc. De fapt, intenționase să fie calm, spunându-și lui însuși că ceea ce se întâmpla era firesc. Sentimentele însă reacționau diferit. Surveni o emoție familiară, terifiantă. Putea simți cum emoția deștepta reflexe îndepărtate ale sistemului său nervos, ca pe un început vechi al unei panici periculoase copilărești, un produs al zilelor lui oribile anterioare, când era o ființă chinuită. I se zbăteau mușchii feței. De trei ori înghiți în sec. Apoi, cu un gest rigid, salută și el. Se așeză după ce se îndreptă în grabă spre capul mesei. Clane așteptă până când se așezară și ei, apoi ceru rapoarte scurte despre trupele disponibile. Își notă cifrele date de fiecare bărbat pentru domeniul său și la sfârșit adună coloanele.

— În afara celor patru provincii de la care nu avem date finale – anunță – dispunem de un total de optsprezece mii de soldați instruiți, șase mii de rezerve parțial instruite și cinci sute de mii de civili zdraveni.

— Excelența voastră.

— Spuse prietenul Morkid – imperiul linnean își menține, în mod normal, o armată permanentă de un milion de oameni. Pe pământ, cele mai mari forțe erau staționate în sau în apropiere de orașul Linn, și ele au fost anihilate. Patru sute de mii de oameni sunt încă pe Venus și puțin mai mult de două sute de mii pe Marte.

Clane, care adunase în minte cifrele date, spuse rapid:

— Asta nu însumează un milion de oameni.

Morkid dădu din cap cu gravitate.

— Pentru prima dată în acești ani, armata se află sub număr. Cucerirea planetei Venus părea să elimine pe toți dușmanii potențiali ai orașului Linn, iar lordul consilier Tews a considerat asta un moment prielnic pentru a face economii.

— Înțeleg – spuse Clane. Se simți palid și sleit de puteri, ca un om care descoperă brusc că nu poate merge pe propriile picioare.

Lydia se ridică greoi din lectica ei, conștientă cât de bătrână și neatrăgătoare trebuia să pară bărbaților care rânjeau în curte. Nu se lăsă prea mult copleșită din această cauză. Era de mult bătrână, și imaginea din oglindă încetase s-o mai șocheze. Lucrul cel mai important era că cererea ei de a i se acorda o întrevvedere fusese satisfăcută de Czinczar după ce, la insistența lui, ea retrăsese clauza contractuală de a i se oferi un bilet de liberă trecere.

Bătrâna femeie zâmbi posomorât. Nu-și prea mai prețuia combinația de piele și oase care reprezentau propriul trup. Dar privea cu voioșie faptul că se îndrepta probabil spre moarte. În ciuda vârstei și a dezgustului de sine, nu se simțea dispusă să accepte uitarea. Dar Clane o rugase să riște. O amuza vag pe Lydia că, acum, conducătorul nu o mai îngrozea. Avea propriile ei motive pentru a-l crede pe Clane un om capabil. Se plimba încet pe culoarele familiare, printre arcade strălucitoare și prin camere ce scânteiau de bogățiile familiei Linn. Peste tot erau bărbați masivi, cu barbă, care veneau din îndepărtata Europă pentru a cuceri un imperiu despre care aflaseră din auzite. Uităndu-se la ei, se simțea îndreptățită în toate acțiunile necruțătoare pe care le întreprinsese la vremea ei. Erau, așa cum i se păreau unei bătrâne femei posace, personificările vii ale haosului, împotriva căruia luptase toată viața.

În timp ce intra în camera tronului, gândurile negre îi dispărură din minte. Se uita în jur cu ochi ageri, pentru a-l zări pe conducătorul misterios. Nu era niciunul pe, sau lângă tron. Grupuri de bărbați stăteau în jur vorbind. Într-unul din grupuri se afla un tânăr înalt, grațios, diferit de toți cei din încăpere. Ei aveau barbă. El era proaspăt ras.

A văzut-o și a încetat să asculte ceea ce spunea unul din însoțitorii săi, atât de vizibil că s-a așternut tăcerea. Tăcerea vorbea de la sine grupului. După mai bine de un minut, bărbații din camera plină s-au întors spre ea, privind-o fix, așteptându-și comandantul să vorbească. Și Lydia aștepta, examinându-l rapid. Czinczar nu era un bărbat frumos, dar emana forță și dădea impresia

unui tip bine. Și totuși, nu era de ajuns. Această lume barbară era plină de bărbați cu aspect viguros. Lydia, care se așteptase la calități deosebite, era nedumerită.

Chipul lui Czinczar părea mai degrabă sensibil decât brutal, ceea ce era un fapt neobișnuit. Dar încă insuficient pentru a explica faptul că era stăpân absolut al unei hoarde imense, indisciplinate.

Marele om făcu un pas în față.

— Doamnă.

— Spuse el – ai cerut să mă vezi.

Astfel ea îi cunoscuse puterea. În întreaga și lunga ei viață, nu auzise nici o voce de bariton atât de vibrantă, atât de minunată de frumoasă, atât de sigură pe autoritatea ei. Și dintr-o dată l-a văzut într-o lumină diferită. Și-a dat seama că se înșelase în privința modului în care arăta. Căutase o distincție firească, bine definită. Bărbatul însă, era de-a dreptul frumos.

O cuprinse teama. O voce ca aceasta, o personalitate ca asta...

Și-l închipui convingând imperiul linnean să-i împlinească voia.

Mulțimile hipnotizate. Cei mai importanți bărbați vrăjiți. Rupse vraja cu un efort de voință. Spuse:

— Sunteți Czinczar?

— Sunt Czinczar.

Identificarea aceea limpede i-a oferit Lydiei un alt răgaz, deși mai scurt. Dar de data asta și-a revenit mai repede. Și complet. Ochii i s-au îngustat. S-a uitat la marele bărbat cu o ostilitate care sporea.

— Înțeleg – spuse ea – că scopul venirii mele aici va eșua.

— Normal – Czinczar a înclinat din cap, dând din umeri.

Nu a întrebat-o de scop. Nu părea curios. Ci doar stătea politicoasă, așteptând ca ea să termine ceea ce avea de spus.

— Până ce te-am văzut – a spus Lydia cumplit – am luat drept bun că ești un general ager. Acum văd că te consideri un bărbat al destinului. Te și văd cum te coboară în mormânt.

Un murmur supărat al celorlalți bărbați din încăperea îi întâmpină spusele. Czinczar îi potoli printr-un gest al mâinii.

— Doamnă.

— Spuse el – asemenea remarci stârnesc mânia ofițerilor mei. Prezentativă cazul și voi decide ce voi face cu dumneavoastră.

Lydia a dat din cap dar observă că nu spusese că era ofensat. Răsuflă ușurată în sinea ei. În mintea ei se conturase acum imaginea acestui bărbat și asta a deprimat-o. De-a lungul întregii istorii, acești conducători naturali fuseseră scuipați de masele mute. Ei aveau voința să conducă sau să moară. Dar faptul că au murit tineri nu avea nici o importanță. Impactul asupra epocii lor era colosal. Un asemenea bărbat, ar putea, chiar, în agonia morții, târî după el dinastia de mult stabilite. Îl și ucisese pe conducătorul de drept al orașului Linn și dăduse imperiului o lovitură în inimă ce-l făcuse să se clatine. Dintr-un moft militar, ce-i drept, dar istoria accepta asemenea accidente fără crize.

Lydia spuse liniștit:

— Voi fi scurtă, din moment ce fără îndoială vă gândiți la o politică înaltă și campanii militare viitoare. Am venit aici la cererea nepotului meu lord Clane Linn.

— Mutația – Czinczar dădu din cap. Remarca lui a fost evazivă, o identificare nu un comentariu.

Lydia simți un șoc la gândul că cele știute de Czinczar despre fracțiunea conducătoare vor trebui să se extindă și asupra lui Clane, care încercase să se țină în umbra vieții linneene. Nu îndrăzni să se oprească pentru a analiza consecințele. Continuă încet.

— Lord Clane este un om de știință al templului și, ca atare, a fost angajat mulți ani în experiențe umanitare științifice. Majoritatea echipamentelor, din păcate, se află aici, în Linn. Lydia dădu din umeri. Este fără valoare pentru tine și pentru oamenii tăi, dar ar fi o mare pierdere pentru civilizație dacă acestea ar fi îndepărtate sau distruse accidental. Dacă lordul Clane ți-ar cere permisiunea să trimită sclavii în oraș, pentru a scoate instrumentele științifice și a le transfera la proprietatea de la țară. În schimb...

— Da – răspunse ca un ecou Czinczar – în schimb... Tonul lui fusese ușor ironic și Lydia își dădu brusc seama că se juca cu ea. Trebuia să se prefacă a nu da atenție acestui fapt.

— În schimb – spuse ea – te va plăti în metale prețioase și bijuterii, la un preț rezonabil, pe care să-l indici chiar tu. După ce termină, respiră adânc.

Pe chipul conducătorului barbar se așternu o expresie gânditoare.

— Am auzit – spuse —, de experiențele lordului Clane cu așa-numitele – ezită – metale ale zeului din Linn. Povești foarte curioase, câteva dintre ele; și îndată ce mă voi fi eliberat de sarcinile militare, intenționez să examinez acest laborator cu ochii mei. Poți să-i spui nepotului tău – continuă pe un ton tranșant – că micul său plan de a răscumpăra cele mai mari bogății din întregul imperiu linnean a fost fără speranță de la bun început. Cinci nave au coborât în primele câteva minute ale atacului, pe proprietatea lordului Clane, pentru a se asigura că armele misterioase nu erau utilizate împotriva flotei invadatoare, iar eu consider drept o adevărată nenorocire faptul că el însuși a lipsit din țară în acel moment. Poți să-i spui că nu am fost surprinși de încercarea de la miezul nopții, cu două zile în urmă, pentru a sustrage echipamentul și că temerile lui cele mai cumplite în ceea ce privește soarta acestuia sunt justificate. Conchise:

— E o mare ușurare să știi că cea mai mare parte a echipamentului său se află cu siguranță în mâinile noastre.

Lydia nu spuse nimic. Propoziția „poți să-i spui” declanșă o adevărată reacție chimică în trupul ei.

Nu-și dăduse seama că era atât de încordată. I se părea că dacă ar vorbi, i-ar dezvălui propria sa ușurare, formidabilă. Poți să-i spui – ar putea exista o singură explicație. Urma să i se permită să plece. Dar mai așteaptă.

Czinczar păși înainte până ce a ajuns chiar în fața ei. Ceva din originea lui barbară, atât de atent înăbușită până atunci, se strecură în comportamentul lui. Insinuarea unei batjocuri, disprețul unui bărbat puternic fizic față de decrepitudine, o senzație de superioritate autentică față de o

persoană atât de rafinată precum era Lydia. Când vorbi, dovedi că era perfect conștient că acordă milă.

— Bătrâno – spuse – te las să pleci pentru că mi-ai făcut o mare favoare când l-ai manevrat pe fiul tău, lord Tews, să devină – cum își spunea – lord consilier. Mișcarea aceea și numai ea singură mi-a dat șansa de care aveam nevoie ca să atac vastul imperiu linnean.

Zâmbi.

— Poți să pleci, luând acest gând cu tine.

De câțva timp, Lydia condamnase acțiunea care-l propulsase pe Tews în funcția supremă. Dar era cu totul altceva să realizeze că, departe în spațiul interplanetar, un om receptase mișcarea aceea ca pe un adevărat dezastru linnean. Ieși fără a mai rosti vreun cuvânt.

Czinczar urcă încet dealul care ducea la gardul urât și scund ce se afla în fața casei lordului Clane din oraș. Zăbovi la gard, recunosc materialul de construcție al templului și merse în continuare gânditor. Cu același interes, câteva minute mai târziu, se uită fix la fântânile țâșnitoare de apă fierbinte. Îi făcu un semn inginerului care se ocupase de construcția navelor ce aduseseră armata lui pe pământ.

— Cum funcționează? Întrebă.

Proiectantul examinează baza fântânii. Nu se grăbea, era un om masiv, durduliu, cu reputația că spune glume atât de vulgare încât până și bărbații în toată firea se înfiorau de rușine când le auzeau. Tocmai își stabilise domiciliul într-unui din marile palate, cu trei fete linneene ca amante și o sută de bărbați și femei din Linn drept sclavi. Era un om fericit, cu prea puțină vanitate și mândrie încât să-i poată îngădi mișcările. Localiză deschiderea uneia din fântâni și ingenunche în noroi ca orice muncitor. Totuși, nu era singurul care să facă acest lucru. Czinczar ingenunche lângă el, dându-și seama cum acțiunile lui șocau pe linneenii de neam mare, care făceau parte din suita lui personală de sclavi. Cei doi străpungeau bezna cu privirea.

— Material de construcție pentru templu, spuse Meewan, proiectantul.

Czinczar dădu din cap. Se ridică în picioare fără vreun alt comentariu, deoarece cele ce aveau de spus trebuiau discutate pe larg, pe o perioadă de ani întregi. La casă, câteva minute mai târziu, conducătorul și scutierii ridicaseră draperiile grele care acopereau pereții coridorului ce ducea la laboratorul principal. Precum gardul din afară, pereții erau calzi, ca și când ar fi fost încălziți din interior.

Material de construcție pentru templu! Încă o dată, nu făcură nici un comentariu. Intraseră în laboratorul propriu-zis și acum se uitau unul la altul cu uimire. Camera fusese mărită considerabil față de dimensiunile ei inițiale, deși ei nu știau aceasta. O porțiune mare din perete fusese decupată, iar breșa, deși complet înghițită, era încă nefinisată și crestată. Asta cât privește pereții. Pe aproape fiecare iard pătrat de pardosea, imensă și nouă, erau mașini opace și mașini transparente, mari și mici, câteva părănd complete, iar altele neîndoios doar simple fragmente.

Pentru moment, totul i se părea prea încărcat. Czinczar înaintă gânditor, privi la câteva dintre mecanismele transparente cu un ochi ce încerca să

surprindă rapid elementele esențiale ale formei, ca și alcătuirea interioară. În primele momente nu avu intenția să se oprească pentru o examinare atentă. Și apoi, surprinse o mișcare cu coada ochiului.

O lumină. Se aplecă și se uită atent la o cutie lungă de metal, parțial transparentă, imitând grosolan forma unui coșciug, până și în privința căptușelii colorate și aparent costisitoare. Interiorul era ușor curbat pentru a forma un canal îngust. De-a lungul canalului se rostogolea o bilă de lumină. Se răsturna încet, trecând aproximativ un minut până să parcurgă distanța până în partea cealaltă. În același ritm lent zăbovea, părând că meditează la ce va face mai apoi și, cu o enormă chibzuință, își începea călătoria înapoi.

Tocmai această mișcare fără noimă îl fascina pe Czinczar. Își apropie mâna grijuliu cam la un țol de bilă. Nu se întâmplă nimic. Se dădu înapoi și-și țuguie buzele. În ciuda atacului asupra orașului Linn, nu era el omul care să riște. Făcu un semn către gardian.

— Adu-mi un sclav – spuse. La indicația sa, un fost nobil linnean, transpirând din toți porii, își întinse degetul și atinse bila care era în mișcare. Degetul îi pătrunse ca și când nu era nimic acolo.

Se dădu înapoi, uimit. Dar neînduplecatul Czinczar nu terminase cu el. Încă o dată degetul șovăitor, dar nu chiar așa de temător cum fusese, trecu prin bila în mișcare. Bila se rostogoli în el, prin el și peste el. Czinczar îl dădu la o parte pe sclav și stătu privind gânditor. Trebuie să i se fi citit, pe chip, ceva din scopurile lui, căci bărbatul scoase un țipăt înăbușit de groază.

— Stăpâne, eu nu înțeleg nimic din ceea ce am văzut. Nimic. Nimic.

— Ucideți-l – spuse Czinczar.

Se întoarse, uitându-se încruntat înapoi la mașină.

— Trebuie să fie – spuse, și era o notă încăpățânată în vocea lui admirabilă.

— Un motiv pentru mișcările și pentru existența ei.

O jumătate de oră mai târziu, încă o mai examina.

— Numai de așa putea...

— Își spuse Clane în gând de mai multe ori. Și știa că nu îndrăznește. Nu încă.

Le permisesse cu un anume cinism soldaților trimiși de lord Tews să mute echipamentul la Linn. Inclusiv premiul pentru toate descoperirile lui, o bilă care se rostogolea într-un du-te-vino neobosit într-un container ca un coșciug; o descoperire a epocii de aur care îi zdruncinase certitudinea până în adâncul ființei.

Datorită bilei de energie nu ezitase să-l lase pe Tews să preia controlul tuturor obiectelor de artă ale unei culturi vechi și minunate.

Trebuia doar să intre în posesia bilei și, datorită cunoașterii funcției acesteia, ar putea să se acordeze ritmului ei.

Ar putea fi apoi controlată mental de la distanță: toată ciudata ei putere disponibilă – timp de aproape trei zile. La un moment nedeterminat, în a treia zi, ar înceta „să vină” când o „chema” el.

Apoi ar trebui s-o viziteze în timp ce ea se va afla în container și, printr-un contact direct, să restabilească raportul.

Părusese evident, din acțiunile lui Tews, că lordul consilier nu intenționase să-l împiedice să ajungă la echipament. Așa că amplasarea bilei în propria sa reședință din Linn, sub pază, nu conta.

În ciuda îngrijorării, nu anticipase un atac major ce-ar fi putut cuceri Linn-ul printr-un asalt rapid.

Așa se face că arma ce-ar putea pune capăt războiului nu se afla la îndemână, numai de n-ar putea ajunge la ea prin mijloace necinstite.

Încă nu se simțea atât de disperat.

De fapt, nici forțele de care dispunea nu erau destul de puternice pentru a profita de miracol.

Chiar dacă se întreba, ca într-o agonie, cum ar putea intra în Linn și în casă, începu să se dedice cu înverșunare instrucției de război a armatei.

Circula o veche zicală în armata linneană care spunea că în timpul primei luni, un recrut, dacă era aruncat în bătălie, putea provoca moartea camarazilor lui instruiți. În timpul celei de-a doua luni, soldatul împiedica retragerile, provocate de prezența sa. Iar în timpul celei de-a treia luni, era numai bun să se lase omorât, de cum se angaja în luptă.

Clane, urmărind un grup de recruți după câteva săptămâni de exerciții, trecu prin toți fiorii spaimei, într-atât de adevărate erau vorbele din bătrâni. A învăța să arunci cu arcul cerea efectiv o mobilizare complexă a minții și corpului. Lupta cu spada trebuia să includă capacitatea de colaborare cu camarazii. Lupta cu sulita era o adevărată artă în sine.

Planul pe care îl schițase în noaptea aceea în fața plenului statului major fusese o încercare de a se feri de orice slăbiciuni. Era o hotărâre sinceră de a utiliza oameni nepotriviți pe linia de apărare. Puse o vorbă bună pentru cei necorespunzători.

— Nu-i suprasolicitați. Scoateți-i în aer liber și pur și simplu învățați-i primele elemente ale folosirii armelor. Întâi arcurile, săgețile, apoi sulitele și apoi spada.

După întâlnire, târziu în noapte, examinează rapoartele privind orașele Nouris și Gulf care căzuseră, practic, fără luptă. Deoarece barbarii atacaseră, sclavii se ridicaseră pur și simplu și își omorâseră stăpânii. Un raport suplimentar al statului major recomanda execuția în masă pentru toți sclavii bărbați, ați de luptă.

Clane expedie mesagerii să adune șefii comerciali și industriali pentru o conferință matinală apoi, după ce se culcă, se gândi la problema sclavilor, cu neplăcere.

La ora zece convocă ședința pentru ordine și le spuse celor o sută și ceva de negustori adunați că armata recomandase pedeapsa capitală pentru sclavii bărbați. Declarația sa stârni tărăboi numaidecât.

— Excelența voastră, este imposibil. Nu putem distruge atâta proprietate valoroasă – spuse unul dintre bărbați.

Cu două excepții, aceasta părea să fie atitudinea generală. Ambele excepții le constituiau doi bărbați tineri, unul dintre ei argumentând:

— Domnilor, este o acțiune necesară.

Celălalt zise:

— Senzația mea este că această criză face posibilă o acțiune radicală – sfârșitul sclaviei în Linn.

Comercianții, scoși din sărite, țipau la cei doi bărbați.

Clane înaintă și ridică mâna. Când se făcu liniște, începu:

— Nu e timp pentru jumătăți de măsură. Trebuie să abordăm una sau alta dintre alternative.

Urmă o serie de discuții printre grupurile de negustori. În final, un vorbitor prietenos spuse:

— Excelență, negustorii prezenți aici sunt în favoarea eliberării sclavilor.

Un moment îndelung, Clane se uită la publicul care rânjea și deodată întoarse spatele și părăsi încăperea. În după-amiaza aceea pregăti un document special:

LIBERTATE SPECIALĂ PENTRU SERVITORII LOIALI.

Din ordinul excelenței sale, lord Clane Linn, conducătorul orașului Linn, om de știință al templului, preaiubit de înșiși zeii atomului, se dispune prin aceasta și așa va rămâne veșnic:

SALUTĂRI tuturor acelor bărbați și femei buni care au slujit în liniște și eficient imperiul pentru a ispăși păcatele conducătorilor care i-au condus în războaie fără speranță împotriva imperiului Linn protejat de zei – aceasta este șansa unei libertăți totale pe care ați câștigat-o prin acțiunile și atitudinea voastră din timpul ultimilor ani.

Imperiul a fost atacat de un invadator barbar și crud. Domnia lui de teroare nu poate fi decât temporară, căci forțe invincibile se adună împotriva-i. O armată de un milion de oameni se află pe drum dinspre Marte și Venus, și aici, pe pământ, forțe invincibile totalizând mai mult de două milioane de oameni se organizează pentru bătălie.

Numărul dușmanului este mai mic de șaiszeci de mii de soldați. În această armată puțin numeroasă, care a câștigat victoria inițială prin surprindere și atac, câțiva bărbați și femei nesăbuiți s-au înrolat grabnic. Toate femeile, afară de cazul în care sunt condamnate pentru delikte majore, vor fi iertate. Pentru bărbații care au trecut la dușman, există o singură speranță. Scăpați imediat de dușmanul barbar și **PRZENTAȚI-VĂ LA TABERELE DE CONCENTRARE** indicate la sfârșitul acestei proclamații. **NU** vor fi gărzi în aceste tabere dar se vor face apeluri de prezență săptămânal. Fiecărui bărbat al cărui nume apare regulat pe aceste liste de prezență, i se va oferi libertate deplină atunci când dușmanul va fi învins.

Pentru recalcitranți pedeapsa este moartea.

Pentru bărbații și femeile care își îndeplinesc cu loialitate sarcinile încredințate, eu, lord Clane, lord conducător în exercițiu din Linn, dispun următoarele:

Toate femeile și copiii vor rămâne la reședințele prezente, continuând să servească la fel ca în trecut.

Toți bărbații vor raporta stăpânilor lor, spunând:

— Este în intenția mea să profit de oferta lordului Clane. Dați-mi rația de mâncare pe o săptămână, ca să mă pot înscrie și eu într-o tabără de concentrare.

Acestea fiind realizate și după primirea mâncării, plecați imediat. NU ÎNTÂRZIAȚI NICI O SINGURĂ ORĂ.

Dacă din anumite motive stăpânul vostru nu este acasă, luați mâncare și plecați fără permisiunea lui. Nimeni nu vă va împiedica să părăsiți orașul.

Orice bărbat căruia i se aplică acest ordin și care este găsit ascunzându-se în orice oraș, douăzeci și patru de ore după ce această proclamație va fi trimisă prin poștă, va fi suspectat de intenție trădătoare.

Pedeapsa este moartea.

Orice bărbat care după o săptămână este găsit pe raza de cincizeci de mile a unui oraș, va fi suspectat de intenții trădătoare.

Pedeapsa este moartea.

Pentru a te salva, mergi până la tabăra de concentrare și fă-ți regulat apariția pentru apel. Dacă barbarii atacă tabăra, răspândiți-vă în păduri, pe dealuri și ascundeți-vă, sau mergeți la altă tabără. Se vor asigura rații potrivite de mâncare pentru toate taberele.

Toți cei a căror loialitate va fi dovedită, vor fi eliberați când războiul se va sfârși. Ei vor avea imediat dreptul să se căsătorească. Se va institui colonizarea. După expirarea celor cinci ani de reședință, emigranților li se va acorda cetățenia pe bază de cerere.

Acesta este sfârșitul sclaviei în imperiul linnean.

FIȚI ÎNȚELEPȚI – FIȚI PRUDENȚI – FIȚI LIBERI.

Era un document care avea punctele lui slabe. Înainte de emitere, Clane petrecu nu puțin timp argumentându-i meritele în fața unui grup de ofițeri dubioși – pe negustori îi ignoră, erau prea venali pentru a fi luați în considerație. A scos în evidență că va fi imposibil să țină secretă o comandă generală pentru execuția în masă. Majoritatea sclavilor vor scăpa și apoi vor deveni periculoși. A recunoscut că proclamația, deși orice promisiune era adevărată, era plină de minciuni. Un milion de sclavi numai din Linn trecuseră la Czinczar, mulți dintre ei fiind soldați instruiți. Czinczar i-ar putea folosi la garnizoana fiecărui oraș ce-l putea captura, și astfel să pregătească armata pentru bătălie. Morkid, un tip sarcastic și caustic, pusese capăt certii târziu după-amiază.

— Domnilor – spuse el – nu pare să fim conștienți de faptul că comandantul șef a eliminat dintr-o dată toate iluziile și falsele noastre speranțe și a pătruns direct la rădăcina situației în care ne aflăm. Ce este clar prin chiar natura discuției noastre este că nu avem de ales. Ridică vocea:

— În această perioadă când dezastrul s-a declanșat, suntem fericiți să avem drept conducător un geniu, care ne-a îndreptat pe singura cale, cea militară, care să ne scoată la liman.

— Domnilor – vocea răsuna cu omagiu – vi-l dăruiesc pe lordul Clane Linn, lordul conducător în exercițiu al Linn-ului.

Au bătut din palme timp de cinci minute.

Clane urmări bătălia pentru Goran de pe un avion patrulă care țâșnise de pe o poziție întărită. Escadroanele inamice încercară din nou să se apropie, să strângă rândurile în jurul lui, dar propria sa mașină era mai rapidă și mai ușor de manevrat.

Trucul cunoscut de a trece deasupra lui a fost încercat, era o stratagemă veche a avionului patrulă și se folosea în lupta navelor. Dar fluxul de energie așteptat, îndreptat în sus, nu avu loc. Nava lui mică nici măcar nu se înclina, deși aceasta era reacția minimă atunci când două surse de energie atomică operau pe o linie de gravitație.

Eforturile apărătorilor îl îngrijorau pe Clane. Czinczar era, desigur, conștient, de data asta, că dușmanul lui știa mai mult despre metalele zeilor decât el sau tehnicienii lui. Dar ar fi fost regretabil dacă ar fi tras concluzia, din acțiunile acestei singure nave, că înăuntru se afla Clane. Dorise să vadă această bătălie. În ciuda a tot și toate, o văzuse minut cu minut.

Apărarea era dură, mai dură decât anticipase din faptul că patru orașe căzuseră în ultimele patru săptămâni. Neinstruiții luptară înverșunat pentru viețile lor. Săgețile au făcut o mulțime de victime printre atacatori. Lânci, manipulate stângaci dar cu disperare, au provocat răni și chiar moartea. Momentul luptei cu lancea a fost cel mai greu. Barbarii, musculoși și puternici, o dată ce au penetrat armele care puteau să-i atace de la distanță, i-au împușinat pe adversarii mai slabi.

Prima linie era la pământ, nimicită, învinsă. Începu bătălia din linia a doua. Rezervele de barbari înaintau și erau atinse de valuri de săgeți ce întunecau cerul și-și luau tributul când loveau grupurile de bărbați care înaintau. Țipete răgușite de durere, blesteme, țipetele stridente ale răniților disperați, groaza muribunzilor, a linneenilor osândiți și răpuși brusc ajungeau la urechile celor din mica navă învingătoare. Apărătorii se chinuiau să stea laolaltă. Aceasta făcea parte din instrucțiunile lor. Să se retragă încet spre piețele centrale, care erau apărate împotriva unui atac surpriză pe la spate.

Să se retragă și, în ultimul moment, navele ar ateriza și ar salva armata încolțită, dar teoretic încă intactă, a celor care fuseseră cândva niște civili zdraveni. După o lună și jumătate de instrucție, erau prea valoroși pentru a se sacrifica într-o luptă eroică.

Așa cum era, rezistența lor dărză imprima caracterul bătăliei. Desigur, Czinczar, numărându-și oamenii în fiecare bătălie, avea propriile sale îndoilei. Armata lui, sporită prin sclavii care încă nu se căiau, creștea zilnic. Dar cu cât armata creștea, șansele de a o putea controla scădeau.

Totuși nu existau îndoieli asupra rezultatului acelei bătălii. Pe măsură ce noaptea se lăsa dinspre est, focurile victoriei începeau să ardă pe toate străzile importante. Fumul se ridica în rotocoale spre cer și flăcările roșii ca sângele mistuiau întunericul. Linneenii de jos, chiar în acel moment îndurând începutul ocupației barbare, nu ar fi fost dispuși să admită că înfrângerea acceptată în silă reprezenta un posibil moment de cotitură al războiului.

Venise timpul să se decidă când, unde și în ce condiții principala forță linneenă va fi aruncată în bătălia decisivă pentru controlul planetei. Și mai trebuia luată încă o decizie, ce implica, de asemeni, o încercare deosebit de riscantă: aceea de a se apropia de bila de lumină.

Clane se mișcă greu și-și strânse pelerina în jurul umerilor lui slabi.

Încă analiza mijloacele și căile de intervenție, când i se aduse un mesaj printr-un nobil linneen eliberat, care fusese capturat de barbari.

Mesajul era format dintr-o singură propoziție interogativă din partea lui Czinczar.

„Te-ai întrebat oare – dragul meu lord Clane, cum a fost distrusă complet civilizația vârstei de aur?”

Era o problemă asupra căreia Clane meditase de multe ori. Dar nu-i trecuse prin cap că răspunsul ar putea fi cunoscut unui barbar de pe luna îndepărtată a planetei Jupiter.

Îl întrebă pe nobilul eliberat, un cavaler în vârstă al imperiului, despre condițiile din Linn. Răspunsurile nu erau plăcute. Mulți sclavi își luaseră revanșa asupra foștilor stăpâni. Numeroase femei de neam mare din Linn fuseseră reduse la statutul de prostituate.

Punându-i omului întrebări în legătură cu reședința din Linn, află că Czinczar i-a invitat public pe oamenii de știință ai templului să aibă grijă de anumite vestigii care se aflaseră anterior în posesia lordului Clane.

În acest moment Clane spuse:

— El a menționat de fapt numele meu.

— Mesajul a fost expediat prin poștă – veni răspunsul, și omul înălță din umeri.

— L-am citit în timpul uneia dintre misiunile mele pe terenurile palatului.

Mult după ce întrevederea luase sfârșit, Clane analiză faptul. Bănuia că era o cursă, și totuși, Czinczar nu putea ști cât de valoroasă era acea sferă.

Dacă conducătorul barbar ar fi examinat-o prin tubul gol, ar fi fost uimit de ceea ce era în interior. Totuși, asta nu-l putea ajuta la nimic.

Cu toate acestea, presupunea că era o capcană.

Tot nu avea importanță. Pentru obiectivul lui, vecinătatea momentană a bilei reprezenta tot ceea ce ar fi fost necesar, îndrăzneț să riște?

Încă cântărea șansele când un alt nobil eliberat aduse un al doilea mesaj de la Czinczar: „Aș vrea să am o conversație cu dumneata și să-ți arăt un obiect pe care – pariez – nu l-ai văzut niciodată. Te poți gândi la un mod în care s-ar putea ajunge la o asemenea întâlnire?”

Lord Clane arătă mesajul statului major la ședința de a doua zi dimineața. Interziseră cu toții o asemenea întâlnire dar fură de acord că aveau șansa să trimită un mesaj oficial conducătorului barbar.

Clane, care avea propriile sale motive de a se arăta ferm, scrisese deja comunicarea. O citise ofițerilor adunați:

Șefului barbar Czinczar!

Încercarea lașă de a câștiga îndurare pentru crimele tale împotriva umanității, printr-un apel personal către mine, este zadarnică. Părăsește această planetă, împreună cu armata ta barbară. Numai o strictă supunere te poate salva pe tine și Europa de la distrugere. Ia seama!

Clane, lord conducător în exercițiu.

Mesajul a fost aprobat și expediat prin grija ofițerului barbar capturat. Clane începu imediat să finalizeze pregătirile pentru lansarea unui atac împotriva orașului Linn. Acesta a fost discutat de câteva ori cu personalul militar și s-a căzut cu greu de acord să fie un atac simulat. Generalii simțeau că o debarcare ar putea provoca o confuzie în rândul apărătorilor orașului și

astfel să împiedice armata linneenă să captureze orașele periferice, care ar fi putut într-adevăr fi ținta adevărată a misiunii lor. Au convenit ca armata de asalt să se retragă din Linn în timpul nopții dinaintea atacului.

Clane era mulțumit de hotărârea aceasta. Plecă spre orașul Linn în ziua dinaintea atacului, făcând partea inițială a călătoriei într-un scuter aerian. De aici, într-un loc izolat, descărcă un măgar și o căruță cu legume și merse cu greu pe lângă ea ultimele douăsprezece mile.

În veșminte mohorâte, de lucru, ale unui inițiat al templului, era unul din mulții căruțași, încât nu era nici o problemă. Atât de vastă era armata de sclavi ținută în Linn, că forțele lui Czinczar au căutat rapid să stabilească un flux normal de alimente din satele din împrejurimi către oraș pentru a preveni foamea.

Cercetașii linneeni raportaseră de mult că porțile erau deschise.

Clane intră fără intervenția forțelor sclavilor care păzeau poarta. Odată înăuntru, era încă și mai puțin suspectat, și nimeni nu i-a pus la îndoială dreptul de a merge pe stradă către reședința din oraș. Urcă dealul spre intrarea comercianților și i s-a îngăduit, să intre cu căruța prin deschizătura din gardul scund, de către un singur soldat barbar care păzea acea porțiune.

Supus, ca și când ar fi fost trimis cu o afacere juridică, se îndreptă spre intrarea casei comerciale și răsturnă legumele în fața a două femei, zicând:

— Cine răspunde astăzi aici?

I s-a dat un nume barbar: Gleedon!

— Și unde se află?

— Întrebă Clane.

— În birou, desigur – pe acolo. Femeia mai bătrână arată spre holul principal, unde, ca să ajungi, trebuia să treci prin încăperea mare, centrală, în care erau depozitate majoritatea mașinariilor și echipamentelor prețioase.

În timp ce intra în camera mare, observă că se aflau vreo duzină de soldați barbari pe la diverse intrări. Văzu că recipientul cu bila de lumină era în centrul camerei.

O sferă nebuloasă, care scânteia nedeslușit, ca mistuită de o flacără interioară, rostogolindu-se încoace și încolo...

Putea să treacă pe lângă ea și s-o atingă în trecere.

Fără să pară prea grăbit înaintă, puse degetul pe suprafața subțire a sferei și, fără să se oprească, a continuat să meargă spre birou.

În acest punct, era grozav de tentat să nu-și mai asume nici un risc. Dacă acționa imediat și captura casa, atunci ar fi deținut controlul și asupra cutiei.

Dar dacă își ducea până la capăt planul său inițial, apoi cutia era îndepărtată, astfel ca să nu poată fi găsită în timpul celor trei zile în care bila nu va fi activată? Dădu din umeri și refuză să se gândească la o asemenea eventualitate.

Fusese impresionat de mesajele lui Czinczar. Șeful barbar avea de dat o informație importantă. Într-un fel, undeva, făcuse rost de un obiect atât de valoros încât își riscase propria reputație, din dorința de-a intra în contact cu el.

Dacă se acționa pripit, cunoștințele acelea se puteau pierde.

Pe măsură ce se plimba prin cameră, Clane își reafirmă încet scopul. Un moment mai târziu intră în birou și-l informă pe ofițerul barbar de acolo că venise pentru a avea grijă de moaștele zeilor atomului.

Bărbatul masiv se ridică în picioare și se uită cu coada ochiului la el, îi dădu de înțeles că îl recunoscuse și chemă doi soldați de pe hol. Apoi spuse:

— Lord Clane Linn, sunteți arestat.

Ordonă unuia dintre soldați:

— Aduceți frânghii. Legați-l!

Cu umilință, Clane consimți să fie legat.

În momentul anunțării veștilor, Czinczar se îndreptă spre Linn. Meewan l-a întâlnit pe acoperișul palatului central. Bărbatul cel masiv avea întipărit un zâmbet pe fața lui dolofană de om cumsecade.

— Teoria ta a fost corectă – spuse admirativ. Ai crezut că ar putea risca într-o perioadă critică a invaziei. A venit azi dimineață.

— Spune-mi exact cum i-ai acceptat serviciile. Vocea sa, unică prin frumusețea ei, era liniștită. Chipul lui ciudat era gânditor, pe măsură ce celălalt povestea amănunțit Manifesta un interes nețărmuit Când povestea se termină, puse întrebare după întrebare. Fiecare răspuns părea mai degrabă să nască noi întrebări. Meewan spuse în cele din urmă, pe un ton plângăreț:

— Excelența voastră, n-am nici o îndoială că oamenii noștri au dat o aparență cât se poate de bună capturii pentru a apărea mai buni în propriii lor ochi. Ei revendică dreptul de a-l fi capturat în timp ce intra în clădire, înainte de a putea face ceva sau să atingă ceva. Dar nu sunt decât o șleahță slabă de pungași, așa că le pun dorința sub semnul întrebării. Dar ce importanță are? Te îndoiești cumva?

Cele aflate îi dădură un răgaz lui Czinczar; nu-și dăduse seama cât de încordat era. În ultimă instanță, își spusese, situația era destul de simplă. Adresase o invitație deschisă oamenilor de știință ai templului să vină și să aibă grijă de „câteva vestigii metalice ale zeilor”, care căzuseră în mâna cuceritorilor. Fusesse o cerere inteligent formulată, menită să câștige aprobarea generală din partea înfrânților, chiar dacă atrăgea pe oamenii de știință ai templului spre propria lor ruină. Se stipula doar, formulat foarte precaut, că în schimbul privilegiului de a împărți paza vestigiilor, experiențele ar trebui continuate ca și când nu s-ar fi dus nici un război.

„Zei – spusese Czinczar cu fățarnicie în invitație – sunt deasupra unor certuri meschine ale omenirii.”

Aparent, se realizase cel puțin unul din scopuri. Clane însuși făcuse cerere pentru slujbă. Czinczar medita prudent asupra tacticii.

— Adu-l aici – spuse în final. Nu putem risca să stabilească controlul asupra tuturor lucrurilor din casa lui. Știu prea puțin și el prea mult.

În timp ce aștepta, examinează bagheta de forță, unul din puținele instrumente funcționabile care fuseseră găsite în casă. Nu era el omul care să accepte adevărurile trecute drept definitive. Faptul că bagheta funcționase cu o săptămână în urmă nu însemna că funcționează și acum. O testă de la o fereastră mare, îndreptând-o spre frunzișul de sus al copacului din preajmă.

Nici un sunet, nici o lumină vizibilă nu se revărsă, dar partea superioară a copacului se prăbuși la pământ, pe poteca de jos.

Czinczar simți satisfacția unui om a cărui logică s-a dovedit corectă. Nu era o satisfacție neobișnuită. Din primele zile, când fusese un copist de mesaje dintr-un ținut îndepărtat, până în ziua când ajunsese la putere, riscase atât cât i se păruse necesar, nici mai mult nici mai puțin. Nici acum nu putea fi sigur că vrăjitorul atomic, lord Clane, nu l-ar putea înfrânge printr-un tertip bine pus la punct.

Medită o vreme apoi dădu ordin să i se aducă cutia din camera frigorifică a palatului. Indicase sclavilor unde să așeze cutia, când un ofițer dădu buzna, cu sufletul la gură, în încăperea tronului.

— Excelență – strigă el. Sute de nave. Un atac!

Stând la fereastră o clipă mai târziu, urmărind aterizarea navelor, Czinczar își dădu seama că vagile sale bănuieli fuseseră corecte. Apariția lui Clane în oraș făcea parte dintr-o manevră planificată, care putea să-și urmeze cursul fatal. Era o plăcere să știi că lordul Clane însuși fusese prins în capcană.

Nu irosea nici un moment urmărind o bătălie pe care nici nu sperase s-o vadă, în detaliile ei, din palat. Nici nu avea senzația pe care o avusese Tews, cu câteva luni mai devreme, că era necesar pentru comandanți să știe unde se afla el, în primele momente ale luptei. Dădu instrucțiuni rapide, poruncind ca acea cutie împachetată în gheață să fie trimisă după el și-i scrisese un bilet lui Meewan. Apoi porni călare, însoțit de o escortă puternică, la sediul armatei de rezervă din mijlocul orașului. Rezerva era formată dintr-un nucleu de barbari, dar apărarea principală a orașului era alcătuită, în proporție covârșitoare, din sclavi. Sosirea lui Czinczar a fost întâmpinată cu urlate de izbândă. Ovațiile nu conteniră mult timp după ce intrase în clădire.

Vorbi despre situație cu câțiva dintre ofițerii sclavi și constată că erau calmi și încrezători. Conform estimărilor, șaiszeci de mii de soldați linneeni aterizaseră în primul val. Faptul că acesta era exact numărul de barbari care invadaseră inițial orașul nu părea să aibă vreun sens simbolic. Această posibilitate îl fiicu sardonice. Nu simbolurile, ci săbiile vorbeau limbajul victoriei.

Pe măsură ce trecea după-amiaza, atacul linnean se manifesta peste tot. Cutia, încă aburindă, a fost expediată din palat pe la trei. Din moment ce nu exista un pericol imediat, Czinczar trimise un mesager la Meewan. La trei jumătate Meewan veni rânjind cu gura până la urechi. Era urmat de sclavul linnean care purta lectica. În scaun, legat de mâini și de picioare, se afla lordul conducător al Linn-ului. S-a așternut o liniște deplină în momentul în care sclavii au pus jos lectica apoi s-au retras.

Clane îl cercetă pe conducătorul barbar cu un interes vădit. Opinia lui lady Lydia, despre barbar, îl impresionează mai mult decât i-ar fi plăcut s-o recunoască. Întrebarea era, putea oare acest geniu militar puternic, frumos, să intre în panică la gândul că zeii atomului există? Intra în panică în timpul următoarei jumătăți de oră? Din fericire, pentru prima dată în cariera sa de om de știință în domeniul atomic, avea în spate cea mai mare putere dezvoltată

vreodată de vrăjitorii din glorioasele zile legendare. Vedea că expresia impersonală de pe chipul celuilalt se transformase într-un început de dispreț.

— Pe zei.

— Spuse Czinczar cu dezgust – voi linneeni sunteți cu toții la fel – niște oameni slabi.

Clane nu scoase o vorbă. Deseori se uitase cu regret la oglinzile care îl arătau exact așa cum îl vedea Czinczar. Un tânăr zvelt, cu un chip alb și efeminat și ei bine... Nu avea ce-i face.

Czinczar se schimbă din nou la față. Brusca, i se putu citi ironia pe chip.

— Vorbesc – întrebă politicos – cu lord Clane Linn? Nu e nici o greșală?

Clane nu putu ignora introducerea.

— Nu e nici o greșală la mijloc – spuse liniștit. Am intrat în Linn pentru simplul motiv de a-ți vorbi, în timp ce se desfășoară bătălia. Și iată-mă.

Trebuie să fi părut ridicol faptul că replica venea din partea unui om legat așa, cum era el. Gărzile din apropiere izbucniră în hohote de râs și Meewan chicoti. Numai Czinczar nu se manifestă prin nimic. Și vocea lui minunată era tare ca oțelul când spuse:

— Nu am timp să cochetez cu cuvintele și nici înclinația s-o fac Văd că te bazezi pe ceva care să te salveze și presupun că are de-a face cu cunoștințele mele de energie atomică.

Arată sugestiv cu degetul spre bara de forță.

— Din câte pot să văd, te vom putea omorî în mai puțin de o secundă, când vom pofti.

Clane clătină din cap.

— Greșești. E de-a dreptul imposibil să mă omorâți.

Un sunet se auzi dinspre Meewan. Inginerul înainta.

— Czinczar.

— Spuse el amenințător – omul ăsta e insuportabil. Îngăduie-mi să-l pălmuiesc și vom vedea dacă zeii atomului îl vor proteja de infamie.

Czinczar îi făcu semn să treacă deoparte. Dar privi fix la prizonier, cu ochi anormal de strălucitori. Rapiditatea cu care tensiunea pătrunse în cameră, îl uimi. Și, incredibil, prizonierul profită de avantaj.

— Imposibil să mă ucideți – printr-o propoziție îndrăznise să-i pună la încercare.

Sprâncenele se încruntau pe fruntea lui Czinczar. Fusese atent la manevra lui Clane, ca la o chestiune de bun simț, anticipase de fapt dezastrul. Dar acum, foarte sincer, recunoscuse în sinea lui că omul nu reacționa normal. Cuvintele pe care le spusese îi dădeau de gândit – o convingere pe care nu o mai poți ignora. Scopul invaziei sale asupra imperiului linnean ar putea fi în pericol.

Spuse cu grabă:

— Am să-ți arăt ceva ce nu suferă amânare. Nu se vor face încercări de a te ucide până nu vei fi văzut. În ce te privește, nu întreprinde nimic pripit, nu acționa, de oricâtă putere ai dispune, până nu vei privi cu înțelegere.

Era conștient că Meewan îi aruncase o privire atentă.

— Putere! Exclamă proiectantul, și a fost ca un blestem. El are puterea.

Czinczar nu-i dădu atenție. Era vorba de propriul său secret și nu mai putea fi vorba de nici o întârziere.

— Gărzi.

— Spuse el – aduceți cutia acolo.

Era udă learcă când au adus-o. Lăsa o dâră murdară de apă pe covorul neprețuit și începuse să se formeze o băltoacă în locul unde fusese pusă. Se vedea că avusese loc o întârziere, în timp ce bărbații asudați forțau capacul. Până și gărzile de la ușile îndepărtate se uitau atent, să vadă conținutul. Un acces de groază întrerupse tensiunea așteptării.

Ceea ce se afla înăuntru era de opt picioare lungime. Lățimea era indeterminabilă, pentru că părea să aibă cute pe corp, care dădeau impresia unei dimensiuni mari. Evident, murise numai cu puțin timp înainte de a fi împachetat în gheață. Arăta proaspăt, aproape viu, acolo în învelișul de gheață, inuman, zgâindu-se cu ochi orbi la tavanul ornat.

— De unde l-ai luat? Întrebă Clane în fine.

— A fost găsit pe una din luni – câteva ore după ce a fost reperată o navă ciudată.

— De când? Vorbi pe un ton calm Clane.

— De doi ani, timp terestru.

— S-ar părea că oricine a fost în navă va fi plecat până acum.

Czinczar dădu din cap.

— Minerii au găsit acum șapte luni pe un meteorit al doilea corp, exact ca acesta, îmbrăcat în costum de astronaut.

Clane privi fix, îndelung, la creatură. În cele din urmă înălță capul și ochii i-au întâlnit privirea întrebătoare a lui Czinczar. Spuse încet:

— Care e teoria ta?

— O rasă neumană, capabilă de mari realizări științifice. Neândurătoare, neprietenoasă – căci există rapoarte de distrugere instantanee în zonele periferice ale Europei, care m-au uimit, până ce a fost găsit corpul. Intenționez să-mi pun întrebarea dacă aceasta ar putea să fie o a doua vizitare a sistemului solar. Nu pot să-ți ofer pe scurt toate relațiile logice pe care le-am imaginat, dar senzația mea este că civilizația epocii de aur a fost distrusă în timpul primei vizități.

Clane spuse.

— Mă bucur că mi-ai arătat asta, dar care e scopul unei asemenea acțiuni?

Czinczar răsuflă adânc. Și făcu o a doua mișcare, pentru a para catastrofa sugerată de fiecare acțiune și purtare ale acestui prizonier neobișnuit.

Spuse:

— Ar fi o gravă eroare, pentru fiecare dintre noi, să ne distrugem armatele.

— Ceri îndurare?

Asta era prea de tot. Barbarul își arătă dinții într-un rânjet:

— Îți cer bun simț – spuse el.

— Imposibil – răspunse Clane. Oamenii trebuie să se răzbune. În victorie, nu vor accepta nimic altceva decât moartea ta.

Cuvintele lui Meewan izbucniră ca un blestem obscen.

— Czinczar.

— Țipă el – ce-i prostia asta? Nu te-am văzut niciodată așa. Nu urmez nici un om care acceptă înfrângerea dinainte. O să-ți arăt eu ce vom face cu ăsta... Se întrerupse. Gărzi, străpungeți-l cu lancea!

Nimeni nu făcea nici o mișcare. Soldații se uitau alarmați la Czinczar, care dădu din cap cu răceală.

— Executați – spuse. Aș vrea să știu dacă poate fi ucis. Tot nu se simțea nici o mișcare. Era pe cât se vede un ordin prea moale, sau ceva din tensiunea conducătorului se transmisese oamenilor. Aceștia se uitau unul la altul și stăteau acolo nehotărâți, când Meewan smulse sabia de la unul, îndreptând-o spre bărbatul legat.

Doar acolo putea ajunge. Acolo unde fusese o bilă de lumină.

— Încearcă – se auzi vocea lui Clane – să utilizezi o baghetă de forță împotriva mea. O pauză profetică. Încearcă. Nu te va omorî.

Czinczar ridică bagheta de forță și apăsă pe activator. Nu se întâmplă nimic – Așteptă! Bila de lumină se aprindea. Vocea lui Clane străpunse liniștea chinuitor:

— Încă nu crezi în zei?

— Sunt uimit – spuse Czinczar – că nu ți-e teamă de răspândirea superstiției mai mult decât de răspândirea cunoștințelor. Noi, așa-numiții barbari.

— Spuse cu mândrie – te disprețuim pentru încercarea ta de a îngrădi spiritul uman. Noi suntem liber-cugetători și toată energia atomică nu ne va întemnița.

Dădu din umeri.

— În ce privește controlul asupra bilei, nu am pretenția că-l înțeleg.

În cele din urmă, îl impresionase pe Clane prin comportarea sa rece ca gheața.

— Tu de fapt – întrebă Clane neîncrezător – nu crezi în zeii atomului?

— Gărzi.

— Țipă Czinczar ascuțit – atacați-l din ambele părți!

Bila de lumină sclipi dar nu părea să se miște. Nu existau gărzi.

— Acum mă crezi?

— Întrebă Clane.

Barbarul părea tras la față și bătrân. Dar încuviință din cap.

— Am pierdut războiul – murmură el. Numai că eu recunosc. Depinde de tine să iei mantaua care a căzut de pe umerii mei. Izbucni:

— Ce este bila aceea, în numele zeilor?

— Conține întregul univers sideral.

Czinczar se încruntă și se înclină înainte, ca și când ar fi încercat să înțeleagă.

— Care univers?

— Întrebă în sfârșit.

— Atunci când te uiți în interior printr-un tub gol, explică cu răbdare Clane, vezi stelele. E ca o fereastră în spațiu – numai că nu e o fereastră. E universul însuși.

Șeful barbar arăta cu adevărat stânjenit.

— Acest univers? Spuse absent.

Clane dădu din cap, dar nu făcu nici un comentariu. Nu fusese ușor de înțeles o asemenea idee vastă, chiar cu explicațiile scrise pe care le găsisese.

Czinczar încuviință.

— Vrei să spui că pământul este înăuntru? Și îndreptă degetul spre sfera strălucitoare.

— E o idee în patru dimensiuni – spuse Clane și continuă să rămână răbdător. Putea recunoaște un om năucit, mai ales când îl avea în fața ochilor. Nu era momentul să insiste asupra oricărei alte idei. Barbarul își îngustă ochii și a spus în sfârșit:

— Cum se poate face dintr-un obiect mare unul mic?

Tonul lui impunea o explicație logică.

Clane înălță din umeri.

— Când mărimea este rezultatul unei iluzii a punctului de vedere, problema nu există.

Czinczar se încruntă și ridică privirea.

— Aș fi presupus – spuse el – că la acest punct din relațiile noastre n-o să spui decât adevărul. Evident, nu ești pregătit să-mi spui ceva valabil despre arma ta. Firește, resping această istorie fantezistă.

Clane dădu din cap, dar nu spuse nimic. Oferise singura explicație de care dispunea și întâlnise întâmplător realismul uimitor al celuilalt. Nu că l-ar fi învinuit pe barbar. El însuși numai treptat fusese în stare să accepte ideea că materia și energia erau diferite de ceea ce păreau pentru percepțiile și senzațiile corpului nostru.

Dar acum era momentul să acționeze, să forțeze, să convingă. Legăturile căzură, ca și când n-ar fi existat. Se ridică în picioare și coroana, cel mai desăvârșit dintre toate giuvaerurile epocilor trecute, pluti deasupra capului său într-un ritm perfect, unic, cu mișcările lui.

Czinczar spuse cu încăpățănare:

— Ar fi o greșală să ucizi un bărbat zdravăn, fie el sclav sau nu.

Clane răspunse:

— Zeii cer capitularea.

Czinczar continuă cu furie:

— Prostule, îți ofer sistemul solar! Monstrul din cutie nu ți-a schimbat părerea câtuși de puțin?

— Mi-a schimbat-o.

— Dar atunci...

— Nu cred – spuse Clane – în aranjamentele de conducere comună.

Urmă o pauză. Apoi Czinczar spuse:

— Ai ajuns departe – tu care ai utilizat cândva energia atomică numai pentru a rămâne în viață.

— Da – spuse Clane. Am ajuns departe.

Czinczar privi încruntat la lucrul din cutie.

— Adevărata amenințare pentru Linn este acolo. Îmi promiți că vei încerca pentru lordul conducător?

— Eu – spuse Clane – nu-ți pot promite nimic.

Se uită unul la altul, doi oameni care aproape se înțelegeau unul pe altul. Czinczar fu cel care rupse tăcerea:

— Capitulez – spuse cu ușurare – numai în fața ta, cu toate forțele, în credința că ai curajul și dreapta judecată să nu te eschivezi de la vreuna din noile sarcini în calitate de protector al sistemului solar. E un rol – conchise în mod inutil și dintr-o dată posomorât – pe care am intenționat inițial să mi-l atribui.

Într-o încăpere bine păzită, dintr-o suburbie îndepărtată din Linn, un miez de energie se rostogolea înapoi și încolo de-a lungul unei poteci înguste. În tot sistemul solar nu exista nimic asemănător cu acel miez. Părea mic, dar asta era o iluzie a senzațiilor omului. Cărțile care îl descriau și oamenii care scriseseră cărțile știau doar o parte din secretele lui.

Ei știau că macrouniversul din interior pulsa cu o formă multiplă de forțe minus. Reacționa la razele cosmice și la energia atomică precum un burete nesățios. Nici o energie submoleculară descărcată în prezența lui nu-i putea scăpa. Și în momentul când atinge propriu-zis variația, a masei critice, putea porni o reacție în lanț la orice atingere.

Avea o slăbiciune, și oamenii și-o însușiseră, în felul lor lacom. Imita gândul. Sau așa părea. Așa părea.

Marea întrebare pe care Clane, și înainte de anticii, și-o puseseră observând această remarcabilă caracteristică era: Să fi însemnat oare că omul controlează universul sau că universul îl controlează pe om?

SFÂRȘIT